

ПРОЦЕС ВИВЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ

Баликіна-Галанець Л.І.,

*к.ю.н., доцент, доцент кафедри державно-правових дисциплін,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м.Київ, Україна,*

e-mail: ludmilai@krok.edu.ua,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2619-1912>

На сьогоднішній день помітне зростання вимог до володіння англійської мови, як для студента бакалавра, який бажає продовжити навчання і вступити до магістратури, а потім до аспірантури, так і для висококваліфікованого спеціаліста. Звертаючись до юристів, виникає потреба володіння англійською мовою, як мови міжнародного спілкування.

Студенти юристи з третього курсу починають вивчати мову за професійним спрямуванням. Юридична англійська є вкрай специфічною мовою. Це викликано, по-перше, різницею між українською та англо-американською правовими системами. А по-друге, – у термінології британської англійської та англійської мови США. У вітчизняній літературі вивченню англійської мови у закладах вищої освіти присвячено ряд робіт [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7]. Проте покращення кваліфікації майбутніх юристів в процесі вивчення англійській мови присвячено недостатньо публікацій [9, 11, 12]. Цим зумовлена актуальність даної теми.

Виникає питання, які виклики сьогодення виникають в процесі вивчення англійської мови? У межах даної роботи спробуємо знайти відповідь на це питання.

Перш за все, звернемо увагу на навчальні матеріали під час навчання. У бібліотеках є посібники, підручники, словники англійської мови для юристів. Чи достатньо цих матеріалів для підготовки студентів до діалогу з зарубіжними спеціалістами? Ряд науковців зазначають, що комунікативний підхід до вивчення іноземної мови зараз став популярним [11]. Із цього підходу випливає, що лексична та граматична правильність висловів відходить на другий план, враховуючи мету – комунікацію. А головним критерієм стає вдала передача та сприйняття потрібного повідомлення, «вирішення різноманітних комунікативних завдань» [11]. Тому, перш ніж починати вивчати юридичну англійську, у студента загальна мовна підготовка має бути не нижче Intermediate (середньої), щоб поєднуватися з професійно-орієнтованою. Існуючих матеріалів недостатньо, а в більшості своїй вони застарілі та не можуть слугувати ефективним інструментом для підготовки студентів юристів до міжкультурного спілкування. Основною задачею юридичної освіти стає вивчення та виявлення нових явищ й адекватна підготовка спеціалістів до ефективної роботи в нових суспільних відносинах. Як зазначають М. Нурхамітов та Н. Геркіна, питання соціалізації є завжди актуальним під час вивчення іноземної мови [10]. У зв'язку із зазначеним, виникає потреба у сучасних навчальних матеріалах, які несуть актуальну інформацію. Крім

посібників, підручників, словників тощо, є потреба у розширенні міжнародних контактів, що створює сприятливі умови для вирішення проблеми дистанційного навчання та недостатньої комунікації зі спеціалістами у сфері права, які є носіями мови.

Водночас, удосконалення способів інтерактивного спілкування, умов карантину та дистанційне навчання зумовлюють використання сучасних цифрових технологій. Як викладач, так і студенти сьогодні повинні бути впевненими користувачами ПК, систем дистанційного навчання, текстових редакторів, засобів створення презентацій та онлайн спілкування. Наприклад, підготовка презентації для пари (будь то на лекцію викладачем, чи на семінар студентом) зараз є невід'ємною складовою навчання. Під час презентації є можливість не тільки представити інформацію у текстовій формі, а також додати зображення, відео або музику. Завдяки цьому під час лекції студент може повністю зануритися у віртуальне середовище країни, мову якої вивчає. Є можливість познайомитися з мовою жестів, мімікою, реальними промовами, стилем та вимовою. Як зазначили у своїй роботі Н. Геркіна та Р. Гаріпова, відео під час заняття стимулює зацікавленість, дає зразок для наслідування (як мови, так і поведінки у конкретній ситуації), розширює знання про країну, мову якої вивчають [8]. Разом з тим, підготовка відео та аудіо матеріалів – це тільки частина роботи. Ще необхідно передати ці матеріали, належним чином продемонструвати в умовах дистанційної роботи. А це онлайн трансляція, робота з віртуальними хмарними сервісами тощо, спеціальні онлайн платформи для навчання.

Так, умови карантину позитивно вплинули на можливості вивчення англійської мови для студентів юристів. Але недостатня діджитал-компетентність як викладачів, так і студентів ставлять нові виклики, які потребують вирішення.

Автором було проведене анкетування студентів юристів українських закладах вищої освіти на тему вивчення ними англійської мови. Його результати будуть представлені в подальших публікаціях.

Отже, під час вивчення такої специфічної дисципліни як англійська мова для юристів, виникає багато викликів. Наразі виділимо, на думку автора, найактуальніші. Для формування необхідного та достатнього рівня знання англійської мови, необхідно:

1. Підготовка не тільки посібників, підручників та словників для правників, але й актуальних аудіо та відео матеріалів.
2. Ефективне використання новітніх цифрових технологій для інтерактивного спілкування.

Список використаних джерел:

1. Bodnar S. Content and Language integrated teaching to ukrainian university students majoring in economics. *Advanced education*. 2016. Issue 6. P. 53-59.
2. Fiialka S., Onkovych H. and Baliun O. The use of modern teaching methods in editor education in Ukraine. *Advanced Education*. 2017. Issue 7. P. 57-63.
3. Gritchenko I., Nesterenko I. Innovative approaches to teaching English language to artists. *Advanced Education*. 2016. Issue 6. P. 106-110.

4. Karpova O. The implementation of the multimedia approach to teaching business English. *Advanced Education*. 2017. Issue 8. P. 10-15.
5. Kupchyk L., Litvinchuk A. Differentiated in english learning, teaching and assessment in non-language universities. *Advanced Education*. 2020. Issue 15. P. 89-96.
6. Nabok M. *Ukrainian National Dumas: National Perceptions in the Process of Intercultural Communication*. Psycholinguistics. Series: Philology. Vol 24 No 2 (2018). P. 198-217.
7. Shemuda M. Strategies for teaching gifted students English Grammar. *Advanced Education*. 2018. Issue 9. P. 107-113.
8. Гарипова Р., Геркина Н. Технология использования видео на уроках английского языка. Методические рекомендации. *NovaInfo.Ru (Электронный журнал)*. 2016. № 50 URL: https://repository.kpfu.ru/?p_id=139279
9. Заярна І. Зміст навчання англійського аргументованого писемного мовлення майбутніх правників. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика (серія: педагогічні науки)*. 2017. Випуск №1-2 (50-51). С. 81-87.
10. Нурхамитов М., Геркина Н. Особенности преподавания английского языка для студентов юристов в университете. *Казанский (Приволжский) федеральный университет*. 2017. Том 1, № 58. С. 494-497.
11. Тимошук Н., Довгань Л. Формування професійних якостей майбутніх юристів у процесі вивчення іноземних мов. *Наукові записки [Вінницького національного аграрного університету]*. Сер.: Соціально-гуманітарні науки. 2013. Вип. 2. С. 190-196.
12. Шумило І. Особливості викладання англійської мови за професійним спрямуванням студентам юридичних спеціальностей. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки*. 2015. № 2. С. 238-248.